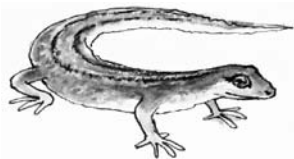

Salamanders

natuurboekje
van

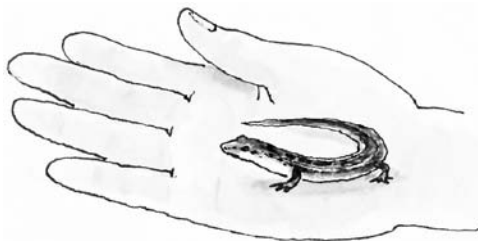

lente 2012

Hoi! Salamanders zien eruit als dino's in het klein. Het zijn prehistorische beestjes die al miljoenen en miljoenen jaren op onze aardbol wonen. Ze waren er zelfs eerder dan de dinosaurussen!

Dinosaurussen zijn uitgestorven, maar salamanders niet. Wie weet komt dat ook wel door hun verborgen leventje. Ze zijn schuw en verstoppen zich vaak.

Salamanders houden van donker en nat. Van de nacht en de regen. Dan ben jij meestal binnen. Daarom heb je ze misschien nog nooit in het echt gezien. Met dit natuurboekje gaat dat lukken. Je moet alleen even weten waar en wanneer je ze kunt vinden.

In februari komen salamanders uit hun winterslaap. Soms eerder of later. Dat hangt af van de kou. Als het een tijdje boven het vriespunt is, gaat de salamanderwekker af.

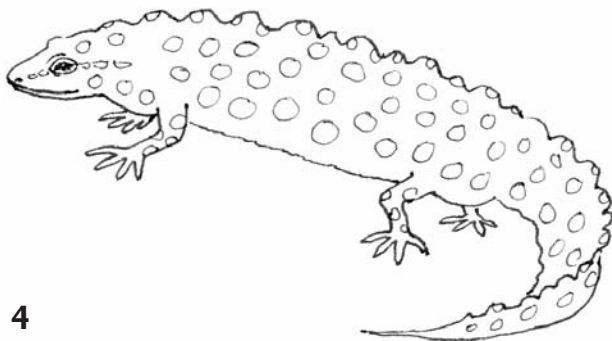
Eerst worden de mannetjes wakker, later de vrouwtjes. Ze vertrekken naar een waterpoel. Soms moeten ze een weg over om daar te komen. Dat kan slecht aflopen. Net als bij padden. Die gaan na hun winterslaap ook op weg. Zij worden meestal later wakker dan salamanders.

De paddentrek, daar heb je vast wel van gehoord. Dat er ook een salamandertrek is, weten veel mensen niet. Maar die bestaat dus ook.

In Nederland komt de *kleine watersalamander* het meest voor. Hij woont bijna heel het jaar op het land: onder planten, stenen of hout. Behalve in de lente. Dan gaan mannetje en vrouwtje jonkies maken. Dat doen ze altijd in het water. De mannetjes trekken dan hun mooiste pak aan, bruin met grote zwarte ronde vlekken. Op hun rug en staart krijgen ze een bruine kam. Hun buik wordt knaloranje. Met hun staart zwaaien ze naar de vrouwtjes. Dat maakt indruk!

Geef dit mannetje zijn bruiloftskleuren.

Vooral in de lente heb je kans om *kleine watersalamanders* te zien. Dan zijn ze dag en nacht actief en kun je ze betrappen. In vennetjes, poeltjes en sloten. Vaak ook in tuinvijvers.

Geen enkele salamander ontdekt? Ga dan kijken als het donker is. Schijn met een felle zaklamp in het water. Dan zie je er vaak een heleboel tegelijk. Mannetjes die met z'n alle rond een vrouwtje zwemmen. Met wie wil Sallie, het mooiste salamandervrouwtje, een date?

Salamanders en hagedissen zien er een beetje hetzelfde uit. Vaak halen mensen ze door elkaar. Weet jij verschillen?

Salamanders: hebben dun vel; drogen uit in de zon; ademen onder water via hun vel en boven water met longen; leggen de eitjes meestal in het water. Hagedissen: hebben schubben; houden van zon; kunnen onder water niet ademen; leggen eitjes op het land.

Het vrouwtje legt 100 eitjes of nog meer. Met haar achterpoten vouwt ze een blaadje van een waterplant dubbel. Daarin legt ze steeds één eitje. Kort daarna kruipt er een larf uit. Salamanderlarven lijken op hun pa en ma maar zijn veel kleiner. Opzij van hun kop zit franje. Die franje zijn kieuwen om onder water adem te halen. Ze eten alles wat voorbijkomt en in hun bek past. Watervlooien, kikkervisjes, wormen...

Als de larf volgroeid is, kruipt hij uit het water. In de zomer of later. Zijn kieuwen zijn weg en hij heeft longen gekregen. Hij groeit en vervelt... tot hij volwassen is. Dat kan een paar jaar duren. Dan gaat hij terug naar het water, op zoek naar een date.

Post Er zijn twee boeken van *Lekker vies* verloot onder de inzenders van de vorige doe-opdracht. Eén boek is voor groep 7 van Bs de Tweesprong in Maasbracht. Wat een prachtige wintergedichten en tekeningen hebben jullie gemaakt! Het tweede boek gaat naar Quint en Lotus Ottenheijm in Helden, die leuke ijspegels knutselden. Veel plezier met jullie prijs!

Wintergedicht van Bo Tobben [groep 7].

Ijspegels van Quint [5 jaar] en Lotus [3 jaar].

Doe je mee?

Ga naar *www.kleurplaten-voor-kids.nl/Dieren/Salamander.html*.

Hier staan kleurplaten met salamanders. Print er een en kleur hem zo mooi als je kunt. Of maak je eigen salamanderkleurplaat. Stuur hem voor 9 mei 2012 naar Het Limburgs Landschap.

Salamander-weetje Op een paar plaatsen in Limburg komt de vuursalamander voor. Het is een mooi en opvallend beestje: zwart met felgele vlekken of strepen. Die zwartgele kleur is om andere dieren af te schrikken. [Net als bij een wesp.]

*Stichting het Limburgs Landschap
postbus 4301, 5944 ZG Arcen
telefoon [077] 473 75 75
fax [077] 473 75 76
e-mail info@limburgs-landschap.nl*

*Samenstelling en tekst Ditte Merle
Tekeningen Wil Kroon*

*Deze kinderbijlage is mogelijk
gemaakt door de Nationale
Postcode Loterij.*

*Extra natuurboekjes zijn voor
scholen en natuurgroepen gratis
te bestellen bij Het Limburgs
Landschap.*